

LUNDS
UNIVERSITET

Samhällsvetenskapliga fakulteten

SOAN41, Socialt arbete med missbruk och beroendeproblematik, 15 högskolepoäng
Social Work with Addiction and Substance Misuse, 15 credits
Avancerad nivå / Second Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Samhällsvetenskapliga fakultetens styrelse 2012-06-25 och senast reviderad 2017-03-15 av Socialhögskolans institutionsstyrelse. Den reviderade kursplanen gäller från och med 2017-03-15, höstterminen 2017.

Allmänna uppgifter

Kursen ges som fristående kurs i huvudområdet socialt arbete och kan ingå i en masterexamen i samhällsvetenskap med fördjupning i socialt arbete.

Undervisningsspråk: Svenska
Inslag på engelska kan förekomma.

Huvudområde
Socialt arbete

Fördjupning
A1N, Avancerad nivå, har endast kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Kursens mål

För att bli godkänd på kursen ska studenten

Kunskap och förståelse

- visa fördjupad kunskap om beroendets medicinska, psykologiska, sociala och samhälleliga aspekter samt kunna förklara och redogöra för samspelet dem emellan
- kunna jämföra centrala tankegångar när det gäller behandlings- och preventionsmodeller för olika sorters missbruk och beroende
- ha kännedom om bedömnings- och diagnosinstrument som används i arbetet med alkohol-, narkotika- eller läkemedelsberoende personer
- visa fördjupad förståelse för etiska frågeställningar inom kursens huvudsakliga område

Färdighet och förmåga

- visa förmåga att reflektera över det förebyggande arbetets form och innehåll inom beroendefältet och problematisera kring de kontrollmodeller som används både nationellt och internationellt, särskilt inom alkohol- och narkotikaområdet.
- visa förmåga att genomföra motiverande klientsamtal
- självständigt kunna söka, bearbeta, sammanfatta och presentera information inom kunskapsområdet
- kunna ta ställning till etiska frågeställningar inom kursens huvudsakliga område

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa förmåga att kritiskt granska och analysera expertis, kunskaper, förklaringsmodeller och diskurser inom missbruks- och beroendefältet.
- kunna förhålla sig till aktuell behandlingsforskning
- visa förmåga att förhålla sig till och reflektera över den egna professionella rollen och den egna empatiska förmågan

Kursens innehåll

Kursen avser att ge fördjupade kunskaper om missbruk och beroende. Kursen tar bland annat upp drogbrukets och behandlingsarbetets förutsättningar, utformning och resultat samt fördjupade kunskaper om det professionella mötetets form och innehåll. Vidare avser kursen ge en fördjupad förmåga att iscensätta och reflektera över professionella möten samt utveckla verktyg för att kunna reflektera över områdets grundläggande antaganden och över den egna kunskapens subjektiva förutsättningar.

I kursen beskrivs och problematiseras beroendets olika aspekter ur ett individ- och samhällsperspektiv med utgångspunkt i olika vetenskapsområden. I det sammanhanget presenteras och granskas kritiskt de diskurser, den expertis och kunskap som dominerar inom beroendefältet. Teorier, modeller och instrument för att utreda, bedöma, diagnosticera och behandla beroendeproblem presenteras och analyseras. Även olika förklaringar till och perspektiv på beroende- och missbruksutveckling belyses. I kursen presenteras och diskuteras samtidigt modeller för att förebygga och kontrollera beroendeutvecklingen, särskilt inom alkohol- och narkotikaområdet. Studenten tränas även i motiverande videoinspelade samtal, där reflektionen över den professionella rollen ur ett etiskt perspektiv står i centrum.

Kursens genomförande

Kursen baseras på studenternas självstyrda lärande enligt PBL-metoden (problembaserat lärande) och bedrivs i form av föreläsningar, fallstudier, gästföreläsningar, studiebesök och samtalsövningar.

I PBL finns ett grundläggande förhållningssätt: att människor vill och kan ta ansvar för sitt eget lärande. Arbetet med PBL är gruppbaserat men varje student kan själv

påverka innehållet av, takten för och djupet i sina studier.

Deltagande i samtalsövningar, introduktion och redovisning av PBL-vinjetter är obligatoriskt. Vid obligatoriska moment kan frånvaro vid enstaka tillfällen kompenseras under kursens gång. Vid större frånvaro måste momentet genomföras nästa gång kursen ges.

Kursens examination

Examination sker genom individuella inlämningsuppgifter inom PBL-ramen som redovisas muntligen, samt ett hemprov.

På kursen erbjuds ordinarie prov, omprov i nära anslutning till det ordinarie provet samt ytterligare ett provtillfälle under läsåret (uppsamlingsprov). Inom ett år efter att kursen genomgått en större förändring eller upphört erbjuds minst två ytterligare provtillfällen på samma kursinnehåll. Därefter erbjuds studenten ytterligare provtillfällen men i enlighet med gällande kursplan.

Prov/moment för denna kurs finns i en bilaga i slutet av dokumentet.

Betyg

Betygsskalan omfattar betygsgraderna Underkänt, E, D, C, B, A.

Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg för godkänt resultat med E. Betyg för icke godkänt resultat betecknas med Underkänd.

Studentens resultat bedöms utifrån kursens lärandemål. För betyget E ska studenten visa ett tillräckligt resultat. För betyget D ska studenten visa ett tillfredsställande resultat. För betyget C ska studenten visa ett bra resultat. För betyget B ska studenten visa ett mycket bra resultat. För betyget A ska studenten visa ett utmärkt resultat. För betyget Underkänd har studenten visat ett otillräckligt resultat.

Vid kursens start informeras studenterna om kursplanens lärandemål samt om betygsskalan och dess tillämpning i kursen.

Från betygsskalan ovan undantas inlämningsuppgifterna inom PBL-ramen. Som betyg används någon av beteckningarna Godkänd eller Underkänd. För betyget Godkänd ska studenten visa ett tillräckligt resultat. För betyget Underkänd har studenten visat ett otillräckligt resultat.

Kursbetyget avgörs av studentens resultat på det skriftliga hemprovet.

Förkunskapskrav

Kandidatexamen i socialt arbete eller motsvarande. Vid motsvarandebedömning krävs minst 90hp socialt arbete.

Övrigt

Kursen ersätter SOAN21 Socialt arbete med drogmissbrukare.

Prov/moment för kursen SOAN41, Socialt arbete med missbruk och beroendeproblematik

Gäller från H12

1201 Socialt arbete med missbruk och beroendeproblematik, 15,0 hp
Betygsskala: Underkänt, E, D, C, B, A